

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum Vinum vitis sit propria materia huius sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

sed ut manducarent Pascha: ergo tunc nodum comederant pascha, sed vesperi erant comesturi: ergo iste erat dies decimus quartus mensis primi.

Confirmatur ex cap. 19. Ioannis v. 31. vbi dicitur, quod erat Parasceue pascha, hoc est, preparatio ad pascha.

Quidam respondent Sacerdotes sui Pascha trastulisse.

Respondeo; Ob hoc argumentum quidam Patres putauerunt Principes Sacerdotum ita fuisse occupatos in Christi nece procuranda, ut contra legem diuinam tempore legitimo cum reliquo populo Pascha non celebrauerint, sed distulerint in decimum quintum diem ad vesperam, id est, in feriam sextam. Ita Chrysostomus homilia. 85. in Matt. & 32. in Ioannem: Theophilactus in c. 26. Matt. Idem insinuat Cyril. lib. 12. in Ioan. c. 2.

Non probatur.

Verum id parum est probabile, cum suarum caeremoniarum essent obseruantissimi, ut populo valde religiosi viderentur. Neque tempus illis defuit celebrandi pascha, cum nec Iudæ defuerit, qui tamen magis erat impeditus. Denique, si erant impediti, debebant differre vsque in diem decimum quartum mensis proximi, ut expressè præcipitur Num. 9.

22 Alij negant in certis ferijs Pascha potuisse celebrari.

Alij respondent omnes Iudæos distulisse illo anno in decimum quintum ad vesperam immolationem agni, & festum Paschæ in decimum sextum, scilicet in sabbatum. Et ratio erat, quia habebant quasdam traditiones iam inde à temporibus Esdræ, quibus cauebatur ne vquam feria secunda, vel quarta, vel sexta festum Paschæ celebraretur; & iuxta hoc sua Calendaria disponebant. Hanc sententiam excogitauit Paulus Burgensis; eamque fusè explicat & sequitur Ianfenius c. 128. Concord. & Ioan. Heutenius in præfatione ad Euthymiu, & aliquot alij recentiores. Sed hæc sententia Primò facile refutatur ex dictis. Nam Marcus ait, *Primo die Azymorum, quando pascha immolabant.* Qui immolabant, nisi Iudæi? & Lucas, *Primo die Azymorum, in quo necesse erat occidi pascha;* cur necesse? Nisi quia lex & consuetudo ita præcipiebant. Secundò, Quia constat Iudæos illo tempore semper celebrasse Pascha die decima quarta, nec curasse in quam feriam ille dies incidere: ergo nõ habebant talem traditionem circa certas ferias.

Improbatur.

Antecedens patet, Tum ex testimonio Epiphaniij hæresi 30. & 51. vbi ait festum Azymorum apud Iudæos incidere in quemuis diem hebdomadæ, etiam in secundum, tertium, quartum &c. Tum ex consuetudine Ecclesiæ Asiaticæ, quæ initio natiuitatis fidei celebrabat Pascha decima quarta luna mensis primi, in quemcumque diem hebdomadis luna illa incidisset, & in hoc imitabatur Iudæos: ergo Iudæi illo tempore celebrabant Pascha die decimo quarto, non curantes in quam feriam ille dies incidere. Antecedens patet apud Theodoretum lib. 1. hist. c. 9. Euseb. lib. 5. hist. cap. 22. & 23. Epiphani. hæresi 50. quæ est *Quarta decimanorum.*

Quous die hebdomadæ Iudæi Pascha celebrabant.

23 Verior auctoris solutio.

Vnde dicendum est, ommissis alijs expositionibus, pascha eo loco apud Ioannem non significare agnum paschalem, sed alias victimas paschales, quæ per omnes paschæ dies immolabantur: ut expressè colligitur Deuter. 16. v. 2. *Immolabis phase Domino Deo tuo de ouibus, & de bobus.* Et 2. Paralip. 35. v. 8. *Dederunt Sacerdotibus ad faciendum phase pecora commixtim duo millia sexcenta, & boues trecentos, Leuitis quinque millia pecorũ & boues quingentos.* Ad Confirmationem: Dicitur autem Parasceue

Pascha, non quasi ad pascha, sed quia occurrebat in festo Paschatis: nam Marci 15. v. 24. vocatur *Parasceue ante sabbatum*; similiter Lucæ 23. v. 54. Dicitur autem dies ille *Parasceue*; quia tunc cibi pro sabbato preparari debebant: & nullus dies habebat parasceuen, præter sabbatum.

Quid parasceue Paschas

Obijciunt Græci Tertio, Azyma sunt propria Iudæorum: ergo consecrare in azymo est iudæizare. Confirmatur, Azymum non est panis; nam panis Græcè dicitur *âplos* ab *âpwa*, id est, attollo, quia fermentum attollit farinam subactam.

Respondeo, Vti azymis non magis est iudæizare, quàm vti fermentatis; quia Iudæi non solum azymis utebantur in caeremonijs, sed etiam panibus fermentatis, ut patet Leuit. 7. & 23. Deinde, non vitur azymis eodem modo quo Iudæi: illi enim utebantur cum agno paschali, & lactucis agretilibus, &c. nos autem ad consecrandam Eucharistiam. Ad confirmationem: azymus panis non minùs est panis quàm fermentatus; ut per se patet; & Lucæ vltimo, vbi panis azymus vocatur panis, illis verbis; *Cognouerunt illum in fractione panis*: Nam hoc contigit tertio die azymorum. Etymologia autem sæpè est angustior, quàm nominis significatio.

ARTICVLVS V.

Utrum Vinum vitis sit propria materia huius Sacramenti?

Respondetur, Necessariò debere esse vinum ex vite. Matth. 28. vocatur *genimen vitis*, id est, fructus. Similiter Luc. 22. dicitur *generatio vitis*. Definitur etiam à Concilio Florentino in instructione Armenorum: & supponitur à Concilio Trident. sess. 13. can. 2. Ratio est, Quia liquores alij, qui ex leguminibus, frumento, vel pomis fiunt, non sunt verè vinum; sed is solus, qui ex vuis exprimitur. Vnde sequitur Primò, Acetum non esse vllò modo idoneam materiam: quia est corruptio vini; sicut cadaver est corruptio animantis. Si adhuc retinet vini naturam (quod ex sapore, & odore colligitur) quamuis non-nihil acefcat, est consecrabile. Peccat tamen, qui sine necessitate tali vino vitur.

24 Affirmatur Mat. 28. Lucæ 22.

Liquores ex leguminibus &c.

Acetum, Vini actio animantis.

Sequitur Secundò, Omphacium non valere, quia non est vinum, sed liquor incoctus, vnde tandem concoctione vinum fieret.

Vinum intra vas.

Sequitur Tertio, Vinum intra vas conclusum non esse consecrabile, ut rectè Caietanus hic, & alij passim: ita enim permixtum est carni vuae, ut non tam sit potus, quàm cibus. Mustum tamen consecrabile est. Verum eo non est vtendum, nisi in necessitate: nam plurimas fœces commixtas habet, quæ non sunt consecrabiles.

Mustum.

Sequitur Quarto, De vino solidè gelato dubium est: quidam enim putant esse idoneum: ita Angelus verbo Missæ, num. 23. Siluest. verbo Eucharist. 2. q. 10. quæ sententia non est improbabilis. Verius tamen videtur, non esse idoneum, siue ibi sit species vini, siue non. Ratio est, Quia non est potabile, sicut nec in vuis. Ita Fumus verbo Eucharistia, num. 9. & Alanus lib. 1. de Eucharist. cap. 11. Cum autem solutum fuerit, si adhuc retinet naturam vini, consecrabile est. Secus, si non retinet.

Vinum gelatum.

degelatũ.